

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

υποστρατήγου ε.α. Νικολάου Ζαρκάδα

Η ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥ

Εισαγωγή

Κατά την περίοδο των τριών μνημονίων και της πανδημίας {2010 – 2023} τις περισσότερες οικονομικές απώλειες είχαν μεταξύ των συνταξιούχων του Δημοσίου και του Ιδιωτικού τομέα οι στρατιωτικοί και συνταξιούχοι.

Σήμερα, λέγουμε ότι “έχουμε βγει από τα μνημόνια”, πλην όμως οι περισσότεροι μνημονιακοί νόμοι, προεδρικά διατάγματα και αποφάσεις Υπουργών των περικοπών των συντάξεων εξακολουθούν να ισχύουν και εφαρμόζονται.

Στις γραμμές, που ακολουθούν, λίαν περιληπτικά μνημονεύονται οι περικοπές των νόμων των μνημονίων, οι οποίες είναι σε ισχύ.

Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων {Ε.Α.Σ.}

Θεσπίστηκε από 1.8.2010 {άρθρο 11 νόμου 3865/2010 – ΦΕΚ 120 Α'} και παρακρατείται από τις συντάξεις του Δημοσίου, οι οποίες υπερβαίνουν 1.400 ευρώ με κλιμακούμενα ποσοστά από 3% έως 10%.

Στη συνέχεια από 1.8.2011 {παρ. 13 άρθρου 2 νόμου 4002/2011 – ΦΕΚ 180 Α'} τα ποσοστά παρακράτησης αυξήθηκαν και καθορίστηκαν από 3% έως 14%, όπως συνεχίζουν να ισχύουν και σήμερα.

Η παρακράτηση αυτή, παρά του ότι με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου {Ελ. Σ.} κρίθηκε αντισυνταγματική και καθορίζονταν η κατάργησή της από 10.2.2017 {απόφαση 244/2017} παραμένει και ισχύει, μέχρι σήμερα. Από δε 1.1.2019 με απόφαση του ίδιου δικαστηρίου {Ελ.Σ. 1477/2021} κρίθηκε συνταγματική, με συνέπεια διεκδίκησης αναδρομικών από τους συνταξιούχους από 10.2.2017 έως 31.12.2018.

Δώρα Εορτών και Επίδομα Αδείας

Τα δώρα των εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, καθώς και το επίδομα αδείας καταργήθηκε από 1.1.2013 {υποπαρ. β 4 άρθρου Πρώτου νόμου 4093/2012 – ΦΕΚ 222 Α΄} και μέχρι σήμερα ουδέποτε επανήλθαν.

Υγειονομική Περίθαλψη

Η εισφορά υγειονομικής περίθαλψης υπέρ Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για παροχές ασθενείας των συνταξιούχων αυξήθηκε και καθορίστηκε από 1.7.2016 σε ποσοστό 6% {άρθρο 44 νόμου 4387/2016 – ΦΕΚ 85 Α΄}, το οποίο υπολογίζεται επί του ποσού της κύριας σύνταξης, όπως, μέχρι σήμερα, ισχύει και εφαρμόζεται.

Κύρια Σύνταξη

Δέχθηκε τις περισσότερες μεταβολές – μειώσεις αρχικά με τον νόμο 4093/2012 {ΦΕΚ 222 Α΄} με τις διατάξεις του οποίου {παρ. 31 υποπ. Γ} οι στρατιωτικοί συνταξιούχοι υπέστησαν διπλό πλήγμα οικονομικό. Μειώθηκαν τόσο οι συντελεστές προσδιορισμού του βασικού μισθού της στρατιωτικής ιεραρχίας, όσον και η βάση διαμόρφωσης αυτού. Με θετική απόφαση {2192/2014} της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας {ΣτΕ} κρίθηκε αντισυνταγματική η περικοπή των αποδοχών και των συντάξεων των στρατιωτικών.

Η Πολιτεία όμως αντί της πλήρους εφαρμογής της προχώρησε και αύξησε τους συντελεστές των βασικών μισθών κατά 50% {άρθρο 86 νόμου 4307/2014 – ΦΕΚ 246 Α΄} και την βάση υπολογισμού των λοιπών βαθμών.

Πλέον αυτών, έχουμε και τις επιπλέον μειώσεις των νόμων 4024/2011 και 4051/2012, οι οποίες ίσχυσαν μέχρι 31.12.2018.

Στη συνέχεια έρχεται ο κατ' εξοχήν συνταξιοκτόνος νόμος 4387/2016 {ΦΕΚ 85 Α΄ – νόμος Κατρούγκαλου} ο οποίος δίδει στους στρατιωτικούς συνταξιούχους την “χαριστική βολή” και ο οποίος δεν κα-

ταργήθηκε με τον νόμο 4670/2020 {ΦΕΚ 43 Α' – νόμο Βρούτση}, αλλά διατηρήθηκε σε ισχύ και συνεχίζει να εφαρμόζεται.

Ισχύουσες Ρυθμίσεις

Με τον πρώτο νόμο καθορίστηκε ότι η σύνταξη αποτελείται από τρία μέρη, ήτοι την βασική, την ανταποδοτική και την προσωπική διαφορά {άρθρο 8}.

Η αναπροσαρμογή των καταβαλλομένων συντάξεων {άρθρο 14}, πλην της βασικής, η οποία καθορίστηκε ενιαία, έγινε με βάση τις συντάξιμες αποδοχές της 31.12.2014, χρόνο κατά τον οποίο ήταν σε ισχύ όλες οι μειώσεις και εισφορές των νόμων, που προηγήθηκαν. Δεδομένου ότι οι μειώσεις του νόμου 4093/2012 είχαν κριθεί αντισυνταγματικές, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν οι συντάξιμες αποδοχές της 31.7.2012 {νόμου 3205/2003 – ΦΕΚ 297 Α' }.

Η προσωπική διαφορά, βασικά, δεν αποτελεί τμήμα της σύνταξης, αλλά χρηματικό ποσό, το οποίο προστίθεται ή αφαιρείται προκειμένου η σύνταξη να φθάσει στο ύψος της 31.12.2014. Έχει δε ως άμεσο αποτέλεσμα οι αυξήσεις των ετών 2020 με την αναπροσαρμογή των ποσοστών αναπλήρωσης, του 2023 κατά 7,75% και του 2024 κατά 3% να μη επιφέρουν, σε ικανό αριθμό στρατιωτικών συνταξιούχων, ουδεμία πραγματική αύξηση, αλλά απλά να μειώσουν την προσωπική διαφορά.

Πλέον των παραπάνω, οι συνταξιούχοι στρατιωτικοί είχαν και άλλες δυσμενείς μεταβολές, όπως η αποδέσμευση των συντάξεων από τις αποδοχές των εν ενεργεία {παρ. 3β άρθρου 14} και για τους νεότερους αποστρατευθέντες μετά το 2016 “η θέσπιση των συντάξιμων αποδοχών εις τον μέσο όρο των αποδοχών καθ' όλη την διάρκεια του ασφαλιστικού τους βίου {παρ. 2α άρθρου 8}.

Αποκατάσταση Συντάξεων

Κατόπιν της παραπάνω περιγραφής για να ισχύει ότι “βγήκαμε από τα μνημόνια” είναι απαραίτητο όπως καταργηθούν οι δυο συνταξιοκτόνοι νόμοι 4387/2016 και 4670/2020.

Επαναχορηγηθούν τα δώρα των εορτών και το επίδομα αδείας. Καταργηθεί η προσωπική διαφορά, η οποία πρέπει να ενσωματωθεί στην κύρια σύνταξη. Επαναπροσδιορισθούν οι συντάξιμες αποδοχές, όπως ισχύουν στις 31.7.2012. καταργηθεί η Ε.Α.Σ. και επιστραφούν τα παρακρατηθέντα ποσά των ετών 2017 και 2018, όπως οι σχετικές αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τροποποιηθεί η διάταξη και παύσει να ισχύει η ρήτρα υπολογισμού της σύνταξης με βάση τον μέσο όρο των μηνιαίων αποδοχών ολόκληρου του ασφαλιστικού βίου. Επαναπροσδιορισθεί η υπέρ υγειονομικής περίθαλψης εισφορά στα ποσοστά των προ των μηνιαίων χρόνων.

Οι συνταξιούχοι στρατιωτικοί έχουν δικαίωμα σε αξιοπρεπή και ανθρώπινη διαβίωση και η Πολιτεία έχει το ηθικό χρέος να ικανοποιήσει τα δίκαια αιτήματά τους και αποκαταστήσει την βάση και την πρωτοφανή λεηλασία των συντάξεων τους.

Επίμετρο

Είναι αναμφισβήτητο και απαραίτητο όπως η επιστροφή των αναδρομικών της Ε.Α.Σ. εφαρμοσθεί καθολικά για το σύνολο των στρατιωτικών συνταξιούχων ανεξάρτητα της προσφυγής με μεμονωμένες και ατομικές αιτήσεις. Η οποιαδήποτε διαφορετική ενέργεια είναι αντίθετη προς τις γενικές αρχές του δικαίου, της νομιμότητας, της χρηστής διοίκησης, της ασφάλειας δικαίου, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και, κυρίως, προς την αρχή της ισότητας, η οποία επιβάλλει την ομοιόμορφη μεταχείριση των προσώπων, τα οποία ευρίσκονται κάτω από τις ίδιες συνθήκες.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία.

Θεσσαλονίκη, 4 Ιουλίου 2024.

ΠΗΓΕΣ

- Δελτίο Τύπου ΕΝΥΠΕΚ, Ιούνιος 2024.
- Πόρισμα 18.4.2018 Συνηγόρου του Πολίτη.